

I. Analiza tekstu

Najstraszliwszy los, jaki naszą Ziemię mógłby spotkać, to ogólnoświatowa wojna atomowa. Straszliwszy niż wszelkie epidemie dżumy, trzęsienia ziemi, wybuchy wulkanów i katastrofy ekologiczne o podłożu chemicznym razem wzięte. W obecnej chwili jednak wszystkie mocarstwa świata czynią wszystko, by takiemu konfliktowi zapobiec. W przeciwieństwie do wcześniejszych wojen zaborczych nikt by tu nie skorzystał, a wszyscy wszystko by stracili. Jednak całkiem wykluczona taka wojna nie jest, jeśli mieć na względzie stale rosnące zasoby broni. Może ją wywołać zwykła zawodność techniki czy jakiś szalony dyktator. Kosztowałoby to miliony czy nawet miliardy ofiar śmiertelnych, a obszar Ziemi byłby skażony promieniotwórczo na całe wieki. Odbiłoby się to także na cechach dziedzicznych roślin, zwierząt i ludzi. Wiele gatunków wymarłoby całkowicie, gdyż wzniesiony przez eksplozję pył jeszcze po dziesięcioleciach przesłaniałby częściowo Słońce, powodując nową epokę lodowcową. Zakładając, że część ludzi zdołałaby przeżyć, to i tak cała ludzka cywilizacja, od komunikacji do służby medycznej, załame się, a regeneracja Ziemi potrwa wieki. Mając na uwadze (...) zagrożenia związane z energią jądrową, nie należy zapominać o jej walorach. Na Ziemi żyje dziś 5 miliardów ludzi, wnet będzie ich 8 miliardów. Wszyscy oni potrzebują energii. Bez względu na spalanie paliw kopalnych prowadziłoby do ekstremalnych zanieczyszczeń środowiska naturalnego i do zmiany klimatu, jednak przede wszystkim cenne te surowce byłyby bezpowrotnie stracone dla przyszłych pokoleń. Wykorzystywanie energii słonecznej, będące rozwiązaniem idealnym ze względu na czystość, stawia dziś niestety dopiero pierwsze kroki. Woda, wiatr oraz przyplawy i odpływy nie wystarczą do zaspokojenia głodu energetycznego miliardów ludzi. Elektrownie jądrowe w normalnych warunkach nie szkodzą środowisku i zużywają takie materiały, jak uran i pluton, nieprzydatne do innych celów. Ponadto uzyskujemy ze względnie małych ilości uranu bardzo duże ilości energii. Można więc bez nadmiernych kosztów składowania zgromadzić zapasy paliwa jądrowego na wiele lat.

E. Übelacker, *Energia atomowa*. Atlas, Wrocław 1991, s.47-48.

1. Powyższy tekst dotyczy problemu:

- a) pokoju na Ziemi
 b) wykorzystania zasobów naturalnych
 c) budowy elektrowni jądrowych
 d) ochrony środowiska naturalnego

2. Powiększanie się liczby ludności na Ziemi prowadzi do:

- a) narastania konfliktów zbrojnych
 b) nadmiernej eksploatacji uranu
 c) groźby wybuchu jądrowego
 d) wzrostu zużycia energii

3. Wojna atomowa może być spowodowana:

- a) nadmiarem elektrowni jądrowych
 b) gwałtownym rozwojem techniki
 c) ułomnością ludzkiej natury
 d) brakiem surowców naturalnych

4. Budowę elektrowni jądrowych autor tekstu określa jako:

- a) korzystne rozwiązanie problemów energetycznych świata
 b) zagrożenie dla cywilizacji
 c) kosztowną inwestycję o nieznaczących perspektywach
 d) przedsięwzięcie ryzykowne o nieprzewidywalnych skutkach

5. Najbardziej korzystne dla środowiska jest korzystanie z:

- a) energii atomowej
 b) energii słonecznej
 c) paliw kopalnych
 d) energii przyplawów i odpływów

6. Ogólnoświatowy konflikt atomowy jest obecnie mało prawdopodobny ze względu na brak:

- a) środków finansowych
 b) dostatecznego wyposażenia w broń masowego rażenia
 c) odpowiednich technologii i przeszkolenia wojska
 d) wymiernych korzyści z osiągniętego zwycięstwa

II. Nauka o języku, ortografia, sprawność językowa

7. Antonimem słowa *laik* jest:

- a) świecki
 b) laicki
 c) ekspert
 d) amator

8. Zdaniem podrzędnie złożonym podmiotowym jest wypowiedzenie:

- a) Szybko okazało się, że przyszedł niepotrzebnie.
 b) Czekali na tych, którzy mieli ich zastąpić.
 c) Nie znał nikogo, kto mógłby wykonać zadanie.
 d) Wszyscy wiedzieli, kto jest sprawcą wypadku.

9. Zdaniem podrzędnie złożonym orzecznikowym jest wypowiedzenie:

- a) Był zawsze tam, gdzie go oczekiwano. b) Był taki, że wszyscy go podziwiali.
 c) Był poważny, ale lubił się śmiać. d) Był z nami, gdy mieliśmy kłopoty.

10. ONZ jest skrótcem:

- a) głoskowym b) sylabowym c) literowym d) mieszanym

11. Poprawnie jest zapisany skrót w zdaniu:

- a) Było to w XIV w. pne. b) Przyjęcie odbędzie się dn. 21.05.2007.
 c) Będą min. mazurki i pierniczki. d) Jest to t.z.w. animizacja.

12. Poprawnie jest podkreślone orzeczenie w zdaniu.

- a) Byłem zaskoczony twoją propozycją. b) Niech oni zaraz stąd wyjda.
 c) Nigdy nie rzucaj słów na wiatr. d) Weź się w garść.

13. Podmiot logiczny jest zawarty w zdaniu:

- a) Ciągłe pada. b) Było tam kilka książek.
 c) Wcale ich nie znam. d) Dobrze jest czasem odpocząć.

14. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- a) Ciągłe mijasz się z prawdą. b) Zabrakło im energii.
 c) Zmęczyło mnie stanie na przystanku. d) Zabrania się wchodzenia do parku.

15. Upodobnienie głosek pod względem dźwięczności następuje w wyrazie:

- a) postanowienie b) rozmarzyć się c) przewaga d) kosodrzewina

16. Tylko głoski dźwięczne zawiera wyraz:

- a) należny b) poważny c) straszny d) trwożny

III. Literatura

17. Nieprawidłowe zestawione nazwiska twórcy z jego dziełem stanowi zapis:

- a) K.K. Baczyński - „Pokolenie” b) Z. Herbert - „Piosenka o końcu świata”
 c) T. Różewicz - „Warkoczyk” d) W. Szymborska - „Chwila w Troi”

18. We fragmencie wiersza K.K. Baczyńskiego pt. „Mazowsze” znajduje się: *Mazowsze. Piasek, Wisła i las. Mazowsze moje. Płasko, daleko - pod potokami szumiących gwiazd, pod sosen rzeką.*

- a) apostrofa b) anafora
 c) porównanie d) personifikacja

19. W cytowanym fragmencie jest zawarte uczucie:

- a) zdenerwowania b) rozpacz c) tliłości d) rozczarowania

20. Tekst poboczny dramatu to inaczej:

- a) katharsis b) aluzja c) decorum d) didaskalia

21. Elementem teatru antycznego jest:

- a) parodos b) zapadnia c) rampa d) kulisa

22. Koryfeusz w teatrze antycznym był:

- a) głównym aktorem b) członkiem chóru
 c) przewodnikiem chóru d) tancerzem

23. Narracja 1-osobowa występuje w utworze:

- a) „Ikar” J. Iwaszkiewicza b) „Stary człowiek i morze” E. Hemingwaya
 c) „Iliada” Homera d) „Quo vadis?” H. Sienkiewicza

24. „Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać” to cytat z utworu:

- a) „Mały Książę” b) „Stary człowiek i morze”
 c) „Kamienie na szaniec” d) „Antygona”

25. Motywację postępowania Małego Księcia stanowi:

- a) rozsądek b) zazdrość c) miłość d) niechęć

26. Mały Książę odwiedził planetę:

- a) Poety b) Szatana c) Zabójcy d) Bankiera